

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 15. d.

Roshnizvęta 1799.

Nro. 24.

Lublana

Ludem na sveti se permerti, de na en zhaf o-slepę. Kaki smikavt jih premoti, oni mu verjameo, menio per njemu dobiti vso frézho. Tako se je godilo Laham, inu Piemontejam; ti so na en zhaf franzosam verjeli, jih saj odreshenske shteli, mislii skus franzose dobiti nebesa na semli. Slęparia le en zhaf velja, pride luh, pride pamet nasaj, takrat mine vse sapejanje. Zhlovek ni stvarjen, de bi se s' pametjo kręgal, dar pameti se zhafi enmalo skalji, pa se spet verne. Ludje, katiri so pod teshkim jar-mam poshrešnih generalov inu franzoskih komisar-

mifarjov sdihvali, so se sbrichtali, prejemleo sdaj nafhe zefarske vojshake, kakor svoje, prave odreshenske, vedózh, kako frézhni so bili pod starimi njih dobrotlivimi gospodarji.

Pamet se je med ljudstva povernila, niso vezh [franzosam perjasni, ti jih nemóreo vezh slepiti, satorej grę franzosam vše naróbe. Lah se nepusti vezh is koshe dęvati, neodpēra vezh vrata sovrashnikam, Piemontzi jih pregána, nashim rokę podajajo, inu lepa Lashka deshela bo skoraj spēt vsa prósta. Nashi so shę v' Turinu inu she dva marsha dalaj, Prinz Karl je v' Zurigu v' serzi Shvajza, Jakín je bliso odreshenja, města Rimini, Cesena so nafhe; Genova je od zefarskih obleshena, terdo stiskana, general Macdonald je na Lashkim kroginkrōg sapert, po franzoskim je flishati, de med seboj niso ene misli, se jim glava měsha, kar flishio, de jim frézha nezhe, inu de jih zęt svēt sovrashi.

Kdo bi pred trémi měszi bil verjel, de se bodo rezhi tako zhudno prevernile, sdaj pa nam vjeti franzosi sami osnanvat prideo. Ta teden jih je perfklo v' krajnsko deshelo bliso shest tavshent; na benefhkim nimajo prostora, kam bi dęvali novizh vjetre franzose, katiri flędnji dan perhájajo, inu jih she le dalaj vjetmajo. Pravio, de general Moreau shę nima nizh vezh ku pęt tavshent tistih, s'katirmi se je boj sazheł per Veroni. Genesal Suvarov ni nigdar per pokoji,

smiram na kojni, nepusti franzosam, se oddahniti.

Ponedelk je bil v Lublani Landtag, to je sbegralshe stanov krajnske deshele, vse so skazali svojo svestobo inu dobrovolnost proti milostmu Zesarju.

30. Majnika so nashi Turin premagali, dobili notri 360. shtukov, silo bombe, inu zhes shest tavshent zentov. Grad se ni podal, nash general Kaim inu Pankrazion rusovski ga oblegata. Vojska pa le dalaj dere.

Moreau se je do terdnavce Cineo nasaj potegnil, to je bliso proti mestu Nizza na franzoski meji.

Prinz Karl pishe: nashi so dobili v'Frauenfeld na shvajzovskim shtirindvajst shtukov, 16. skrin inu 28. fôdzov patrônov, 10. fôdzov praha, en tavshent pûsh.

Kaj bo she le, kader Rusi pomozh dobôjo, katira sdaj zhes Ogersko, shtajersko memo naš proti Lashkim hiti. Sa te Ruse perpravljajo legar sunaj Lublane na Shelodniki, inu per Kosariah, satorej perporozha nasha mestna gospôska, de ludje perpravio inu poshleo v' te logarje shivesh, slasti vína inu shganja, de bodo Rusi vse potreбno najdli, kader prideo.

Dunej 1. inu 5. Roshnizvæta.

Svitli Zesar, Zesariza, velki vajvod is Toskane, inu drugi Prinzi so shli teždni glédat u-

metnek rezhi naberalshe gospoda Müller; Zesar inu njegovi bratje si persaděvajo užhenost shirati, inu ohraniti.

Andreas Auer hauptman pñrgarskiga regimenta je med burgarji nabral sa nesrezhne Tirolze 530. fl. Dølavzi Baron Langove fabrike so sloshih 73. fl. Is Tirol pisheo, de shkoda se je na majnshi zeno popisala, kar so jo franzosi stuřili, inu sneše petsto šedemdvajset tavshent, teďaj s/he zhes pol miliona.

14. Majnika so perfhli Rusi v' město Kašhau, stali so sunaj v' logarji, mekzhani so iš svoje mozhi jěsti inu piti dali. Offizirje, katirih je okoli tristò so v' městi gostvali. Vlaga měsa je poshlo 55. zentov, shganja 1375. bokalov.

26. Mějnika so perfhli v' Pest, Prinz Josef Palatin je njim naproti jësdel, městni oroshniski so jih zhaštno spremali skusi město, sunaj so i-meli logar, vishi offizirji so kofli per Prinza Josef, katir je oshènen s' rusevsko Prinzesino Pavlovna, so pili na sdravje Zesarjov, Prinza Karl, inu generala Suvarov. Rus so dobivali slédní dan po enim polízhi vina, inu pol libre měsa. En dan so v' Pest pozhivali, ta dan je starovčerfski shkof Popovizh slovenško pëto mašho imel, per katiri je dosti Rusov bilo.

Lashko.

Svitli Zesar je pisal Mailandzam tè' beseda: Lombardzi! jes ne kakor Zesar, temuzh kakor

vaſh perjaſni inu perſerzhni ozhe ſe ſmilim zhes
vaſhe neſrežhe, inu vam obę rokę pomolim, de
vaſ objamem, inu ſpęt na moje ferze pertifnem.
Pomiflite, jeſſim tisti, katirga ſte ſi naſaj voſhi-
li, inu z' vaſhmi ſgonmi naſaj klizali: ſdaj ſe
povernem, de ſ' tim ſvętim glaſam vaſhih zer-
kvenih ſgonov ſraſhini ſdruſhim hrup mojga
oroſhja, inu imam v' eni roki ojko, v' drugi oj-
ſter mezh, de vam ſ' eno podám mir v' ſaſhele-
ni ſvęti věri, ſ' drugo moju terdno mozh inu
pravizo ſoper vſe, katiri ſe věri inu pravizi
prot poſtavlajo. Otrozhizhi, vsamite vaſhiga
o-
zheti ſ' lubęſnio v' vaſhe ſapuſhene deſhele, ka-
tire bodo ſpęt k' novmu ſkivlenji ſe obudiſle, ſkle-
nite ſe ſ' njim, on vam poſhle laſtno mozh, inu
eno veliko pomozh ſvojga perjatla ruſovſkiga
Zarja; ſkuſi to ſe bode huđobia pořednih ludi
raskrila, pred Ŝelim ſvętam ſaſramotila; nedol-
ſhnoſt pa, inu ſvęta věra v' zhaſtitim premagan-
ji poviſhala.

Eni poprěd v' Majlandi ſbranih móški, inu
dva viſharja fo bęshali v' Franzio; dva druga vi-
ſharja ſta tudi ſa njimi ſhla. Pęti viſhar pa je
v' Majlandi oſtal inu mi niſter deſhelniga goſpo-
darſtva, ona ſta ſe podala v' Zefarjovo miloſt.
Verh ſneſhnikov fo ti goſpodje deſhelaki imeli
ſa koſilo enmaло ſira inu jajz, inu vodo pili na
ſdravje ſvojih perjatlov.

Po Rimskim je vſe zhes franzoze, is Nea-
pel fo mogli v' Capuo bęshati. Franzosi ſe rav-
najo.

najo is Jakina prozh v' Toskane, ravno sdaj se per nas slishi, de mesto inu terdnava Jakin v' Papeshovi desheli se je podalo Rusam inu Turkam, katiri so po morji perfhli, sedemsto franzosov innu Zisalpinov vjeli; streline perprave niso dosti imeli. Kashe, de vsi franzosi, kar jih je na laškium bodo polovleni, shq od nekidan je stari pregovor: Italia je franzoski grob.

Nęmshko.

Per reihstagi v' Regenshurgi je švediski minister bral pismo svojiga Krala pisano v' Stokholmi 24. Aprila 1799. V'tim pisanju Svędski Kral sposna vse v' Raftadtì sturjeno glihanje sa nizh, vojska ima biti ponovlena v' imeni zeligratjha, vsi Nęmzi naj sa oroshje spet popadeo, s' Zesarjam potegneo, kir je sam zelih pet let se sa Nęmze bojval; potegnimo tedaj vsi sploh s' nasho glavo s' Zesarjam, pravi Kral, inu jes sim perpravljen moje soldate per ti prizhi dati, kar sim dolshan, tako naj tudi sture vsi oblastniki na Nęmzih,

23. Majnika je Prajsovski Kral pregleđval svoje soldate bliso mesta Berlin, dalaj je shel tudí po drugeh deshelah pregleđvat, slasti v' fransko okrajno. Prajsovi Kral je per ti perlošnosti vezh offizirjovapovishal k' vəzhim flushbam. Ta rəzh lahko pomeni, de bo s' nami zhes franzose potegnil.

Ravno ta 23. Majnika je perhel tekár is Parisa v' Berlin po deshelaka Sieyes, kir je sa

visharja svolen, inu dosdaj bil sa poslanika per Prajsu. Drugi dan se je Sieyes odpelal.

Franzia

Ker ni v' Europi frēzhe sa franzose, sato-rej si oni persadēvajo frēzhne novīze od Bonaparta okrog glasiti, od katireh se lahko nemō-re rezhi, al so rēf, al lash. Pisma is Alexandrie 17. Sushza pravio, de 8. dan Sushza so Bonapartovi vseli mēsto Gaza v' Palestini, dobili 13. banderov, dosti shivesha inu perprave, vje-li poldrugti tavshent Turkov, pa jih prezej is-pustili.

Lublana.

Zhetertek so pelali odtot 2500. franzosov zhes Kaplo na spodni Goratan, inu na shtajer-je, de se tukaj drugim prostor sturi.

Anglia.

Anglejzi imajo per Cadix 23. bark, Nelson ima v' frēdnim morji sedem bark, tri pred Malto, eno v' Minorki, tri pred Alexandrio; po verhi so turfske, neapolske, portogalske barke. Rusovskeh tri grēdejo v' frēdno morje 24. bark anglejskeh stoji per Irelandi.

Turzhia.

Janizharji marshirajo s' veselam zhes Bonaparta, vēlki Vezier grēde sadne dni Aprila v' Sirio, on be imel 80. tavshent soldatov. Po Pa-
lestini

Iestini inu Sirii ludje beshe, so v' strahi pred franzosam, al skoraj bode bolshi.

Turfskeh bark' grede 17. proti Egipcu zhes Bonaparta. Turki so veseli, kir slishio, kako srézhni so na vojski nashi Estrajhzi inu Rusi.

Osnanilo.

Jemavzi teh noviz so prôsheni, sa perhôd-niga pol leta naprej plazhati, kar narpred mòrejo. Velajo pol leta 1 fl. Na pôshti 2 fl. Po samim se dajeo sa 3 kr.

Shitna zena v' Lublani na tergi

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pfheniza 1. mernik	1	51	1	46	1	40
Turshiza - - -	—	—	—	—	—	—
Rosh - - - -	1	29	1	25	1	22
Jezhmen - - -	—	—	—	—	—	—
Proso - - - -	1	25	—	—	—	—
Ajda - - - -	1	15	—	—	—	—
Ovef - - - -	1	11	—	—	—	—